

**ЖИТОМИРСЬКИЙ
АГРОТЕХНІЧНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КУЛЬТУРОЛОГІЯ**

Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство	
Спеціальність	208 Агроінженерія	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Фаховий молодший бакалавр з агроінженерії	
Викладач	Соколовська Людмила Михайлівна	
	Посада	Спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, циклова комісія філологічних дисциплін
	Науковий ступінь	-
	Вчене звання	-
	Контактний тел.:	(0412) 26-24-06
	E-mail	<u>info@zhatk.zt.ua</u>
	Робоче місце	Ауд. 316
Статус дисципліни	Вибірковий компонент ОПП	
Час та місце проведення	відповідно до розкладу	
Кількість кредитів	3 кредити, 90 год	
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік	
Сторінка дисципліни в інтернеті	<u>Житомирський агротехнічний коледж - Освітній портал (zhatk.zt.ua)</u>	

Пререквізити навчальної дисципліни: знання історії України, всесвітньої історії, української літератури, зарубіжної літератури.

Постреквізити: викладання навчальних дисциплін «Філософія», «Історія української державності та культури», «Етнокультурологія».

Характеристика дисципліни

Призначення навчальної дисципліни: розглядає історію української та зарубіжної культури.

Метою викладання навчальної дисципліни "Культурологія" є формування в студентів поглибленого розуміння фундаментальних понять і категорій теорії культури, оволодіння сучасними методами культурологічного аналізу, вивчення історичної специфіки національної культурної традиції та тенденцій сучасних соціокультурних трансформацій як в українській, так і світовій культурі.

Задачі курсу: відповідно до Освітньої програми підготовки фахових молодших бакалаврів з агроінженерії студенти повинні:

знати: основні підходи до розуміння феномену культури як предмета культурології (теорії культури), а також основні культурологічні парадигми; визначення та зміст ключових культурологічних понять; головні етапи розвитку світової культури та їх репрезентанти; процеси та події, які зумовлювали перехід від однієї культурної епохи до іншої впродовж загальнолюдського поступу; специфіку регіонального підходу до типології світової культури; особливості основних мистецьких стилів (в архітектурі, художньому та образотворчому мистецтві, літературі); зіставлення світової, національної та етнічної культури; культурологічну думку України, характерні особливості періодизації української культури та її місце в системі світової культури; світоглядні засади визначних представників української та світової культури різних періодів, їх здобутки, досягнення, особливості діяльності в процесі культурно-історичного поступу; тенденції, які притаманні сучасній культурі;

вміти: пояснювати суть феномену культури, її роль у людській життєдіяльності, способи набуття, збереження та передачі базових цінностей культури; аналізувати форми та типи культур, закономірності їх функціонування та розвитку; характеризувати та наводити прикметні ознаки основних культурних регіонів світу; порівнювати особливості різних культурно-історичних епох; наводити найвизначніші культурно-мистецькі пам'ятки та імена видатних представників тієї чи іншої культурної епохи чи регіону; застосовувати методи культурологічного аналізу щодо тенденцій сучасних соціокультурних трансформацій в Україні та світі; визначати роль і місце української культури в світовій цивілізації, пояснити історичну специфіку української національної культурної традиції; розвивати у собі шанобливе ставлення до норм, традицій, міжкультурних взірців представників різних націй, етносів в контексті сучасних культуротворчих процесів; обґрунтовувати власні світоглядні позиції на основі знань історико-культурної спадщини України та світу, а також турбуватися про збереження та примноження національної та світової культурної спадщини.

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форма вивчення та кількість годин	Завдання до самостійної роботи студента (СРС)
1.	Предмет курсу. Культурологія як наука та навчальна дисципліна.	Лекція – 2 СРС – 2	Культура і суспільство. Українська культура в контексті світової культури.
2.	Культура первісного часу.	СРС – 4	Загальна характеристика первісної епохи. Ранні форми релігійних вірувань.
3.	Культура Стародавнього	Лекція – 2	Культура Стародавньої

	Сходу.	Семінарське заняття – 2 СРС – 2	Індії. Культура Стародавнього Китаю.
4.	Культура Стародавньої Греції. Культура епохи еллінізму.	Лекція – 2 СРС – 4	Олександрія – центр елліністичної культури. Наукові знання в епоху еллінізму.
5.	Культура Стародавнього Риму.	СРС – 6	Культура Риму епохи імперії. Вплив грецької культури на римську.
6.	Культура Візантії.	СРС – 6	Особливості культури Візантії. Християнство – світоглядна основа візантійської культури. Світове значення візантійської культурної спадщини.
7.	Культура Західної Європи в середні віки.	Лекція – 2 СРС – 4	Значення християнства для розвитку європейської культури. Література середньовіччя. Художні стилі.
8.	Культура Відродження.	Лекція – 2 Семінарське заняття – 2 СРС – 2	Видатні представники епохи. Реформація та її культурно-історичне значення.
9.	Культура Просвітництва (XVII – XVIII ст.).	Лекція – 2 СРС – 4	Ідеї Вольтера, Дідро, Руссо, Гердера. Зростання ролі літератури в житті суспільства.
10.	Європейська культура XIX – XX ст.	Лекція – 2 Семінарське заняття – 2 СРС – 2	Розвиток науки й техніки. Масова культура.
11.	Витоки української культури.	СРС – 4	Ранні форми культури на українських землях. Трипільська культура. Культура стародавніх слов'ян. Язичницька культура.
12.	Українська культура княжої	Лекція – 2	Література,

	доби.	Семінарське заняття – 2 СРС – 2	літописання, писемність та освіта, фольклор. Прикладне мистецтво, музика.
13.	Українська культура литовсько-польської доби (XIV – перша половина XVII ст.).	Лекція – 2 Семінарське заняття – 2 СРС – 2	Меценатство. Полемічна література. Книгодрукування.
14.	Духовна культура українського народу другої половини XVII – XVIII ст.	Лекція – 2 Семінарське заняття – 2 СРС – 2	Освіта і наука. Культурно-просвітницька діяльність Києво-Могилянської академії. Література і мистецтво.
15.	Українське національно-культурне відродження (XIX – початок XX ст.).	Лекція – 2 Семінарське заняття – 2 СРС – 2	Кирило-Мефодіївське братство, "Руська трійця", громади. Репресії царизму проти української культури. Переміщення центру національно-культурного руху в Галичину.
16.	Українська культура XX ст. Національна культура в сучасній Україні.	Лекція – 2 Семінарське заняття – 2 СРС – 2	Культурні надбаня української діаспори. Українська культура в 70 – 80-х роках. Тенденції сучасного національно-культурного відродження.
Усього – 90 годин Лекції – 24 год Семінари – 16 год Самостійна робота – 50 годин			

Література

Основна

1. Війтович Г.В. Культурологія: навчально-методичний посібник для студентів аграрних вищ. навч. закл. I – II рівнів акредитації. Київ: Літера ЛТД, 2008. 271 с.
2. Історія світової та української культури: підручник для вищ. закл. освіти / В.А. Греченко та ін. Київ: Літера ЛТД, 2006. 480 с.
3. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: курс лекцій. Київ: Центр навчальної літератури, 2009. 584 с.

4. Культурологія: українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / за ред. М.М.Заковича. Київ: ЦУЛ, 2006. 620 с.

Додаткова

1. Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / за ред. С.М. Клапчука. Київ: Знання, 2004. 365 с.
2. Мала енциклопедія українського народознавства / НАН України, Інститут народознавства; за ред. проф. Степана Павлюка. Львів. 2007. 846 с.
3. Миропольська Н.Є., Белкіна Е.В., Масол Л.М., Оніщенко О.І. Художня культура світу: європейський культурний регіон. Київ: Вища школа, 2001. 191 с.
4. Попович М. Культура. Київ: Балтія-Друк. 2015. 184 с.
5. Сто великих українців /Н.В. Остапенко та ін. Київ: Арій. 2011. 494 с.

Інформаційні ресурси

<https://zhatk.zt.ua>

Контроль знань. Планується проведення поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль знань проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу) або письмовій формі (тестові завдання). Підсумковий контроль знань здійснюється у формі заліку.

Поточний контроль - 20%

Контроль СРС - 20%

Захист індивідуальних завдань - 30%

Підсумковий контроль не менше - 30%.

Критерії оцінювання

Оцінка «**відмінно**» (90-100 балів) виставляється студенту, який повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання; виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки на лабораторних, практичних заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

Оцінка «**добре**» (74-89 балів) виставляється за тих же умов. Відмінність у знаннях студента полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критерієм відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим студентом під час бесіди.

Оцінка «**задовільно**» (60-73 балів) виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку студент може й не виявити самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка «**незадовільно**» (1-59 балів) виставляється, якщо студент не має повних знань. Завдання не виконані або виконані невірно. Уміннями й навичками студент не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Обов'язкове відвідування занять, активна участь в обговоренні питань, попередню підготовку до лекцій і практичних занять. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час консультації викладача.